

1 Kaj pomenita izraza „preživnina – preživljanje“ in „preživninska obveznost“? Katere osebe morajo plačati preživnino drugi osebi?

Na Malti izraz „preživnina“ pomeni znesek, ki ga dolžnik dolguje upniku glede na dogovor v zvezi s preživninskimi obveznostmi, ki izhajajo iz družinskih razmerij. Kadar so razmerja formalizirana z zakonsko zvezo ali registrirano skupnostjo, je ena stranka v tem razmerju obvezana vzdrževati drugo stranko. Izraz „preživninska obveznost“ pomeni obveznost plačila zneska preživnine, ki ga mora preživninski zavezanec plačevati upravičencu v opisanih okoliščinah. Preživninska obveznost obstaja ne glede na to, ali je bila določena višina preživnine, in tudi ne glede na to, ali se preživnina plačuje.

Člen 3B civilnega zakonika določa, da morajo zakonci in nekdanji zakonci preživljati drug drugega in da so starši dolžni preživljati svoje otroke. Člen 4 zakona o registriranih skupnostih določa, da imajo osebe v registrirani skupnosti enake pravice in obveznosti kot osebe v zakonski zvezi ter so torej dolžne preživljati druga drugo tudi po koncu razmerja, razen če obstaja utemeljen razlog za neplačevanje te preživnine. V skladu s členom 8 civilnega zakonika so otroci v izjemnih okoliščinah dolžni preživljati svoje starše ali druge prednike, ki nimajo zadostnih sredstev.

2 Do katere starosti je otrok upravičen do preživnine? Ali se predpisi za preživljanje mladoletnikov razlikujejo od predpisov za preživljanje odraslih?

Na splošno je otrok upravičen do preživnine do 16. leta starosti. Vendar člen 3B(2) civilnega zakonika določa, da so starši dolžni zagotavljati ustrezno preživnino za svoje otroke tudi, če ti še študirajo in so vključeni v redno izobraževanje ali usposabljanje, dokler ne dopolnijo 23 let. Isti člen tudi določa, da morajo starši preživljati svoje otroke, če imajo ti telesno ali duševno okvaro, kot je opredeljena v zakonu o enakih možnostih (invalidne osebe).

3 Naj se za pridobitev preživnine obnem na pristojni organ ali na sodišče? kateri so glavni elementi tega postopka?

Za pridobitev odločbe o določitvi zneska preživnine, ki ga je treba plačevati, in pogostosti takega plačevanja je treba vložiti zahtevek pri civilnem sodišču (oddelek za družinske zadeve).

V takem primeru se postopek začne tako, da sodišče imenuje mediatorja, ta pa nato pozove stranki (ali njune zastopnike) na sestanek na sodišču. Na njem strankama pomaga pri iskanju sporazumne rešitve. Če se stranki dogovorita o besedilu sporazuma o preživnini, mediator pošlje izvod osnutka sporazuma sodniku, ki predseduje družinskemu sodišču. Sodišče pregleda sporazum, in če meni, da ni v škodo nobene od strank, vključno z osebo, za katero se bo preživnina plačevala, potrdi osnutek odločbe, stranki pa lahko pri notarju podpišeta tak sporazum.

Če se stranki med postopkom mediacije ne dogovorita o osnutku sporazuma o preživnini, mediator zadevo vrne sodniku, ki predseduje družinskemu sodišču, in začne se sodni postopek. V takem primeru se družinsko sodišče seznani s trditvami odvetnikov obeh strank in izda sodno odločbo o zadevi. Postopek pred mediatorjem je brezplačen.

Strankama ni treba imeti odvetnika, vendar je pred sklepanjem takih sporazumov vedno priporočljivo poiskati pravno svetovanje. Po drugi strani so v postopek pred sodiščem vključeni odvetniki, tako da bo treba plačati sodne takse in odvetniške nagrade, razen če stranki ne zaprosita za pravno pomoč in ne izpolnjujeta pogojev zanj.

4 Ali se zahtevek lahko vloži v imenu sorodnika (če da, do katerega kolena) ali v imenu otroka?

Zahtevek lahko vloži preživninski upravičenec, ali njegov zastopnik, ali skrbnik otroka. Preživnino za otroka lahko zahteva oseba, ki ima skrbništvo nad zadevnim otrokom.

5 Če nameravam začeti postopek pred sodiščem, kako ugotovim, katero sodišče je pristojno?

Na podlagi pravnega obvestila 396 iz leta 2003 ([sekundarna zakonodaja 12.19](#)) je pristojno sodišče za odločanje o družinskih zadevah civilno sodišče (oddelek za družinske zadeve). O znesku preživnine, ki ga je treba plačevati, torej odloči civilno sodišče (oddelek za družinske zadeve) (razen če je bil dosežen sporazum pred mediatorjem).

Če preživninski zavezanec ne plačuje preživnine, lahko upravičenec vloži prijavo pri policiji, ta pa lahko začne kazenski postopek zoper preživninskega zavezanca. Tak postopek se začne pred mirovnim sodiščem (sodišče za kazenske zadeve).

6 Ali moram kot prosilec uporabiti posrednika za začetek postopka pred sodiščem (npr. odvetnika, osrednji ali lokalni organ itd.)? Če ne, kakšen je postopek?

Za začetek postopka v zvezi s preživnino iz tujine na podlagi Uredbe (ES) št. 4/2009 se je treba obrniti na osrednji organ Malte, ta pa nato začne postopek pred mediatorjem oziroma civilnim sodiščem (oddelek za družinske zadeve), če je po njegovem mnenju to potrebno.

Osrednji organ Malte pomaga upravičencu tudi pri vložitvi ustreznih prijav pri policiji, tako da se po potrebi lahko začne kazenski postopek.

7 Ali moram za začetek postopka plačati sodno takso? Če da, koliko ta znaša? Če so moja finančna sredstva nezadostna, ali lahko dobim brezplačno pravno pomoč?

V skladu z Uredbo (ES) št. 4/2009 osrednji organ brezplačno začne postopek v zvezi s preživnino za otroka.

V zvezi s preživnino za zakonca pomaga zakoncu v brezplačnem postopku, kot je mediacija pred družinskim sodiščem. Če mediacija ni uspešna, se mora upravičenec za pomoč obrniti na zasebnega odvetnika, ki mu pomaga pred malteškimi sodišči. Sodne takse in odvetniške nagrade so določene v Prilogi A k [zakoniku o organizaciji in pravnem postopku](#) (poglavje 12 malteške zakonodaje). Če vložnik zahtevka za preživnino za zakonca izpolnjuje pogoje za pravno pomoč v skladu z malteško zakonodajo, mu osrednji organ ustrezno pomaga.

8 Kakšno preživnino običajno dodeli sodišče? Kako se izračuna znesek preživnine? Ali lahko sodišče svojo odločitev spremeni, če se spremenijo življenjski stroški ali družinske okoliščine? Če da, kako (npr. s pomočjo sistema samodejne indeksacije)?

Izračun zneska preživnine, ki se lahko dodeli, se po sodiščih razlikuje, saj je odvisen od vrste meril. Ne glede na to, da ni formule za izračun preživnine, civilno sodišče (oddelek za družinske zadeve) upošteva naslednje dejavnike:

- (i) življenjski standard preživninskega zavezanca in upravičenca ter/ali otrok;
- (ii) ali otrok potrebuje kakršen koli dodatni znesek zaradi prizadetosti ali potrebe, ki jo morda ima, in
- (iii) ali preživninski zavezanec vzdržuje stike z otroki.

Odločba sodišča se lahko ponovno presoja, vendar je težko spremeniti odločbo v zvezi s preživnino, ki jo je treba plačevati, zlasti če okoliščine ostajajo nespremenjene. Če se spremenijo (npr. mladoletnik zaradi dolgotrajne bolezni potrebuje višjo preživnino ali se plača preživninskega zavezanca bistveno spremeniti), lahko sodišče spremenijo pogoje plačevanja preživnine.

Družinsko sodišče običajno zahteva, da se znesek preživnine vsako leto poviša glede na nacionalno stopnjo inflacije. Prav tako se določba o povišanju preživnine zaradi stopnje inflacije običajno vključuje v sporazum o preživnini, dosežen z mediacijo.

9 Kako in komu se plača preživnina?

Preživnino lahko plačuje neposredno preživninski zavezanec upravičencu z gotovino, čekom ali bančnim nakazilom. Sodišče lahko odloči, da se dolgovani znesek preživnine odtegne od dohodka preživninskega zavezanca in nakaže neposredno upravičencu. To se običajno zgodi, če preživninski zavezanec večkrat zaporedoma ne plača preživnine.

Če osrednji organ Malte dobi navodila za začetek postopka v imenu upravičenca, sprejme ukrepe, s katerimi preživninskega zavezanca spodbudi, da denar pošlje neposredno upravičencu. Če preživninski zavezanec ne želi plačati preživnine, se zadeva predloži sodišču.

V takem primeru osrednji organ Malte sodišču predlaga, naj izda potrebno začasno odredbo, tako da se zasežejo sredstva na bančnih računih preživninskega zavezanca, denar pa nakaže upravičencu.

10 Če preživninski zavezanec ne plača prostovoljno, kakšen postopek je potrebno sprožiti, da se ga prisili k plačilu?

Osrednji organ Malte bo uporabil vsa sredstva, ki jih ima na voljo v skladu z malteško zakonodajo. Najprej pošlje opomin, v katerem navaja, da bo zoper tako osebo uveden sodni postopek. Če se opomin ne upošteva, pozove upravičenca, naj poda pisno izjavo pod prisego, in zadeva se predloži malteški policiji, ta pa zoper preživninskega zavezanca ukrepa v skladu z določbami kazenskega zakonika.

Po potrebi osrednji organ Malte pomaga vložniku, tako da odvetniki bodisi iz enote za pravno pomoč bodisi iz osrednjega organa začnejo pravdni postopek zoper preživninskega zavezanca za plačilo izostalih plačil. Če ima preživninski zavezanec dohodek, se lahko v takem primeru pri sodišču vloži zahtevek, da se del dohodka zaseže in nakaže neposredno upravičencu. Če ima preživninski zavezanec premoženje, vendar nima dohodka, lahko sodišče unovči premoženje in denar nakaže osrednjemu organu, ta pa ga nato pošlje upravičencu.

11 Na kratko opišite vse omejitve izvrševanja, zlasti predpise o varstvu preživninskega zavezanca ter o prekluзивnih in zastaralnih rokih v vašem nacionalnem sistemu izvrševanja.

Zastaralni rok za kazenske ukrepe po opustitvi plačevanja preživnine je šest (6) mesecev. Kazenski ukrepi niso mogoči, če preživninski zavezanec ne vloži prijave pri policiji v šestih mesecih od dneva zapadlosti preživnine.

Člen 2156 civilnega zakonika določa, da tožbe za plačilo preživnine zastarajo po petih letih.

12 Ali obstaja organizacija ali organ, ki mi lahko pomaga v postopku pridobitve preživnine?

Osrednji organ na Malti pomaga:

(a) preživninskim upravičencem, ki ne živijo na Malti, ko morajo tožiti preživninskega zavezanca na Malti, tako da poišče preživninskega zavezanca in olajša postopek zoper njega (taki zahtevki se obravnavajo kot „vstopne zadeve“);

(b) preživninskim upravičencem, ki živijo na Malti, ko morajo tožiti preživninskega zavezanca, ki ne živi na Malti, tako da pošlje zahtevek drugemu osrednjemu organu, ta pa preživninskega zavezanca poišče in toži.

13 Ali lahko organizacije (vladne ali zasebne) namesto preživninskega zavezanca v celoti ali delno vnaprej plačajo preživnino?

Ne, to ni mogoče.

14 Če sem v tej državi članici, preživninski zavezanec pa stalno prebiva v drugi državi:

14.1 ali lahko dobim pomoč organa ali zasebne organizacije v tej državi članici?

Če upravičenec prebiva na Malti in preživninski zavezanec prebiva v drugi državi članici, lahko upravičenec zaprosi osrednji organ Malte za sodelovanje z osrednjim organom v zadevni drugi državi članici, da bi ugotovil, kje se preživninski zavezanec nahaja, vzpostavil stik z njim in ga obvestil o obveznosti plačevanja preživnine.

Če ni odločbe v zvezi z zneskom preživnine, ki ga je treba plačevati, se mora osrednji organ Malte povezati z osrednjim organom v drugi državi članici ter zaprositi za pomoč, tako da bodo sodišča ali upravni organi navedene države članice izdali odločbo o določitvi zneska preživnine, ki ga je treba prejeti od preživninskega zavezanca.

Nato se mora osrednji organ Malte povezati s tujim osrednjim organom, da prejme informacije o najboljših mogočih načinih za zagotovitev izvršitve take odločbe o preživnini, razen če preživninski zavezanec sodeluje prostovoljno.

14.2 Če je to mogoče, kako lahko stopim v stik s tem organom ali zasebno organizacijo?

Kontaktne podatke osrednjega organa Malte so objavljeni na spletišču evropskega pravosodnega atlasa.

15 Če sem v drugi državi, preživninski zavezanec pa je v tej državi članici:

15.1 ali lahko vložim zahtevek neposredno pri takem organu ali zasebni organizaciji v tej državi članici?

V čezmejnih zadevah v zvezi s preživnino osrednji organ Malte pomaga upravičencu iz tujine pri zagotovitvi izpolnjevanja preživninske obveznosti. V takem primeru upravičenca zastopa pred vsemi drugimi upravnimi organi ali sodišči v skladu z okoliščinami zadeve. Osrednji organ Malte zahteva, naj se izpolnijo potrebni obrazci, lahko pa zahteva tudi pooblastilo upravičenca, preden začne kakršen koli pravni postopek.

Če upravičenec od preživninskega zavezanca zahteva preživnino za zakonca, je takemu upravičencu brezplačna pravna pomoč pred sodišči zagotovljena samo, če izpolnjuje ista merila za brezplačno pravno pomoč, kot veljajo za osebe, ki prebivajo na Malti.

15.2 Če je to mogoče, kako se lahko obrnem na ta organ ali zasebno organizacijo in kakšno pomoč lahko dobim?

Kontaktne podatke osrednjega organa Malte so na voljo na spletišču evropskega pravosodnega atlasa. Osrednji organ opravlja naloge, kot so podrobneje opisane pri vprašanju 21, tj. naloge pod točkama (i) in (j), ki so najti preživninskega zavezanca, zagotoviti, da obstaja izvršljiva odločba zoper preživninskega zavezanca (in če ne, pomagati upravičencu, da jo pridobi), ter pomagati preživninskemu zavezancu pri izvršitvi take odločbe.

16 Ali to državo članico zavezuje Haaški protokol iz leta 2007?

Da, Malto zavezuje Haaški protokol iz leta 2007.

17 Če te države članice ne zavezuje Haaški protokol iz leta 2007, kateri predpisi se po pravilih njenega mednarodnega zasebnega prava uporabijo za preživninski zahtevek? Katera so relevantna pravila mednarodnega zasebnega prava?

Ni relevantno.

18 Kakšna so pravila glede dostopa do sodnega varstva v čezmejnih primerih v okviru EU, v skladu s strukturo Poglavja V uredbe o preživninskih obveznostih?

Osrednji organ ponuja brezplačne napotke osebam, ki se obrnejo nanj v čezmejnih preživninskih zadevah. Kadar zahtevek vloži oseba, ki živi v tujini, osrednji organ Malte zagotovi, da ji je zagotovljena potrebna podpora glede na naravo vložene zahtevka. Zlasti če je zahtevek vložen za osebno podporo, osrednji organ Malte vložniku zagotovi svetovanje in splošne napotke.

Če se zahtevek za preživnino nanaša na otroke, osrednji organ Malte zagotovi, da se pravni postopek zoper preživninskega zavezanca začne brez stroškov. Če osrednji organ Malte prejme prošnjo upravičenca, ki živi na Malti, za pomoč pri izterjavi preživnine iz tujine, navedeni osebi pomaga pri predložitvi zadeve sodiščem in je v stiku s tujim osrednjim organom glede izida zadeve in zaradi obravnave možnosti za izterjavo take preživnine.

19 Kakšne ukrepe ta država članica sprejme za zagotovitev izvajanja dejavnosti iz člena 51 uredbe o preživninskih obveznostih?

Vsaki zadevi so dodeljeni uradniki, ki skrbijo, da osrednji organ Malte pošilja zahtevke, prejema zahtevke, je v stiku s preživninskim zavezancem in upravičencem ter seznanja tuji osrednji organ s potekom zadeve. Uradniku, pristojnemu za zadevo, pomagajo zelo izkušeni odvetniki za družinsko pravo in upravni postopek.

V izstopnih zadevah uradnik, pristojen za zadevo, komunicira neposredno s kontaktno osebo na Malti in osrednjim organom v tujini. Komunikacija navadno poteka po elektronski in/ali navadni pošti. Vendar se v nekaterih primerih opravijo telefonski pogovori s tujim osrednjim organom ali osebo, ki zaprosi za storitve osrednjega organa Malte. Pri vstopnih zadevah si osrednji organ Malte prizadeva, da je stranka vključena v vso korespondenco med osrednjima organoma.

V nadaljevanju so navedeni nekateri ukrepi, ki jih v naslednjih okoliščinah sprejme osrednji organ, da bi:

- (a) po potrebi zagotovil pravno pomoč ali olajšal njeno zagotovitev: kadar je to potrebno in se zahteva, lahko osrednji organ najame odvetnika, ki zastopa stranko, ali odredi, naj stranki pomagajo odvetniki, ki nudijo pravno pomoč, ali drugi odvetniki, odvisno od okoliščin zadeve;
 - (b) pomagal najti preživninskega zavezanca ali upravičenca, zlasti z uporabo členov 61, 62 in 63 Uredbe: v takih okoliščinah osrednji organ najprej v javnih zbirkah podatkov poišče prijavljene naslove in kontaktne podatke navedenega posameznika. Če je osrednjemu organu Malte predloženih več informacij, opravi ustrezne poizvedbe in stopi v stik z drugimi vladnimi subjekti, da bi pridobil informacije o premoženju preživninskega zavezanca;
 - (c) pomagal priskrbeti potrebne informacije o dohodku in po potrebi drugih finančnih razmerah preživninskega zavezanca ali upravičenca, med drugim tudi o tem, kje ima premoženje, zlasti z uporabo členov 61, 62 in 63 Uredbe: osrednji organ stopi v stik z nacionalnim zavodom za zaposlovanje in ugotovi, ali je oseba trenutno zaposlena ali ne. Če je zoper preživninskega zavezanca uveden sodni postopek, osrednji organ predlaga, naj odvetnik, ki zastopa upravičenca, sodišču predlaga, naj pozove druge vladne službe, kot so davčni organ, organ za promet in lokalne banke ali drug ustrezn organ, da pričajo o dohodkih in premoženju preživninskega zavezanca;
 - (d) spodbujal sklenitev mirnega dogovora, da bi se preživnina plačevala prostovoljno, po potrebi s pomočjo mediacije, sprave ali podobnega postopka: pred uvedbo kakršnega koli pravnega postopka osrednji organ Malte stopi v stik s preživninskim zavezancem in spodbuja doseg sporazumne rešitve, pri čemer pojasni, zakaj je to vedno za vse najboljše. Kadar so možnosti uspeha mediacije velike, osrednji organ Malte zadevo predloži poklicnim mediatorjem, če pa ni možnosti, da bi stranki spor rešili sporazumno, se začne sodni postopek;
 - (e) spodbujal redno izvrševanje sodnih odločb v preživninskih zadevah, tudi morebitnih izostalih plačil: osrednji organ Malte lahko začne postopek ali predlaga začetek sodnega postopka zoper posameznega preživninskega zavezanca, tako da sodišče unovči njegovo premoženje ali prejme sklep sodišča o rubežu dela plače;
 - (f) olajšal izterjavo in hitro posredovanje plačil preživnine: osrednji organ Malte uvede sodni postopek in predlaga sodišču, naj preživninskemu zavezancu odredi, naj preživnino plačuje neposredno upravičencu. Če preživninski zavezanec takih plačil ne izvede, osrednji organ Malte v primeru preživnine za otroka sodišču predlaga izdajo potrebne začasne odredbe, na podlagi katere se zaseže premoženje preživninskega zavezanca, iztržek od tega premoženja pa pošlje upravičencu. V primeru preživnine za zakonca osrednji organ Malte vložniku to pomaga doseči bodisi z zasebnimi odvetniki bodisi na podlagi sistema pravne pomoči;
 - (g) olajšal zbiranje dokazil, v obliki listin ali v drugi obliki, brez poseganja v Uredbo (ES) št. 1206/2001: če so zahtevane listine ali informacije že javno dostopne, osrednji organ Malte zbere navedene informacije in jih posreduje upravičencu. Če informacije niso javno dostopne, se organu ali subjektu, ki ima take informacije, predloži posebna zahteva. Če takih informacij ni mogoče dati na voljo, lahko osrednji organ sodišču predlaga, naj glede na okoliščine zadeve odredi, naj se zagotovi razpoložljivost takih informacij;
 - (h) pomagal ugotoviti sorodstveno razmerje, kjer je to potrebno za izterjavo preživnine: osrednji organ Malte vložnika vodi skozi pravni postopek ugotavljanja sorodstvenega razmerja in mu zagotovi informacije o zasebnih stitvah, potrebnih za tak postopek, zlasti o stitvah v zvezi s testi DNK, kjer je to ustrezno; Osrednji organ po potrebi pomaga tujcu pri pridobitvi zastopnika, ki lahko na Malti v zadevnih javnih poslih nastopa v njegovem imenu. Po drugi strani bodo o vprašanju sorodstvenega razmerja morda morala odločiti sodišča, tako da bo osrednji organ Malte zagotovil samo, da zadeva pride pred sodišče, tako da lahko to odloči o njej;
 - (i) začel postopek ali olajšal začetek postopka, da bi po potrebi dosegel potrebne začasne ukrepe, ki se nanašajo na določeno ozemlje, s pomočjo katerih bi lahko uspešno zavarovali vložene zahteve za izterjavo preživnine: če osrednji organ Malte posumi, da preživninski zavezanec poskuša poslabšati svoj ekonomski položaj, zagotovi, da se predlagajo ustrezne začasne odredbe, s katerimi se preživninskemu zavezancu prepove zapravljanje premoženja v nasprotju z interesi upravičenca;
 - (j) omogočil lažje vročanje listin, brez poseganja v Uredbo (ES) št. 1393/2007: če se zahtevajo dodatne informacije o preživninskem zavezancu in lahko take informacije zakonito zbere in posreduje katera koli fizična oseba na Malti, osrednji organ Malte svojem osebju naroči, naj zbere take informacije. Take informacije se lahko pridobijo od javnih ali zasebnih subjektov.
- Osrednji organ Malte se po potrebi poveže z organi za pošiljanje in sprejem, določenimi na podlagi Uredbe (ES) št. 1393/2007, da bi zagotovil ustrezno vročitev nekaterih listin.

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 16/12/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.